

مقاله علمی - پژوهشی

اثرات حکمروایی خوب بر بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی مناطق روستایی، مطالعه موردی:
شهرستان فریدن

وکیل حیدری ساربان^{۱*} و احمد مؤمنی^۲

تاریخ دریافت: ۲۲ مرداد ۱۳۹۹ تاریخ پذیرش: ۲۴ فروردین ۱۴۰۰

چکیده

کشور ما سال‌هاست به دنبال تعامل مسئولین با مردم و بالعکس بوده است. ایجاد مدیریت محلی از میان خود مردم محلی، نیز تداعی بخش همین موضوع است. در این میان حکمروایی خوب از طریق مؤلفه‌هایی مانند مشارکت، پاسخ‌گویی و غیره می‌تواند اتصال‌دهنده همین موضوع باشد. در این پژوهش سعی شد که به مطالعه و تحلیل اثرات حکمروایی خوب بر بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی مناطق روستایی شهرستان فریدن مبادرت گردد. این تحقیق از لحاظ هدف کاربردی و به روش توصیفی-تحلیلی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش کلیه سرپرستان خانوار ساکن روستاهای شهرستان فریدن است که طبق آخرین سرشماری سال ۱۳۹۵ برابر با ۲۳۳۱۱ نفر جمعیت و ۸۴۳۰ خانوار است که از این تعداد با استفاده از فرمول کوکران ۳۸۵ نفر به صوت نمونه انتخاب شد. ابزار مورد سنجش پرسشنامه محقق ساخته بود. نتایج همبستگی پیرسون نشان داد میان تمام متغیرهای حکمروایی خوب و رفاه اجتماعی رابطه متوسط تا قوی وجود دارد. در نهایت با توجه به نتایج تحقیق پیشنهادهای کاربردی ارائه شده است.

کلمات کلیدی: کیفیت زندگی، توسعه اجتماعی، توسعه روستایی، مدیریت روستایی، شهرستان فریدن.

۱- استادیار جغرافیا، گروه علوم انسانی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

۲- دانش‌آموخته جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری و روستایی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران
*نویسنده مسئول: vheidari56@gmail.com

مقدمه

یکی از اهداف برنامه‌ریزی اجتماعی دستیابی به رفاه اجتماعی است و ایجاد آن یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های دولتمردان در جهان کنونی به شمار می‌رود، به‌طور خلاصه می‌توان گفت رفاه علاوه بر اینکه ضرورتی انسانی به شمار می‌رود، عنصر مهمی در توسعه و پیشرفت یک جامعه است (حیدری‌ساربان، ۱۳۹۵). حال در مورد رفاه اجتماعی روستایی می‌توان گفت، رفاه اجتماعی روستایی فرایندی مستمر، پویا و پایدار است که منجر به ایجاد مجموعه شرایط لازم در تواناسازی مردم روستایی از طریق دولت و نهادهای مدنی و سازمان‌های مسئول برای بهبود مستمر کیفیت زندگی می‌شود و از سویی دیگر راهکاری در جهت برقراری تعادل‌های فضایی و تحقق عدالت اجتماعی و پایداری اجتماعی می‌باشد. و نیز، رفاه اجتماعی روستایی مجموعه سازمان‌یافته از قوانین، مقررات و سیاست‌هایی را شامل می‌شود که در قالب مؤسسات رفاهی و نهادهای اجتماعی به‌منظور پاسخ‌گویی به نیازهای مادی و معنوی و تأمین سعادت انسان ارائه می‌شود تا زمینه رشد و تعالی او را در نقاط روستایی تأمین کند (حیدری‌ساربان و همکاران، ۱۳۹۶). از سوی دیگر افزایش شدید فقر و نابرابری در اواخر دهه ۱۹۸۰ که از پیامدهای الگوی دولت حداقل بود، باعث شد تا بانک جهانی حکمروایی (شیوه مدیریت و اداره کشور) را موضوع کلیدی توسعه بداند تا آنجا که گزارش سالانه توسعه جهانی در سال ۱۹۹۷ به مسئله دولت اختصاص و موضوع محوری این گزارش نقش دولت در بهبود وضعیت اقتصادی و رفاه اجتماعی و راهکارهای توانمند ساختن دولت بود. در این دوره ایده تغییر ساختار حکومت مطرح و سیستم‌های مدیریتی با توجه به مشارکت شهروندان، از حکومت به حکمروایی خوب تغییر نموده

است (آدینه‌وند، ۲۰۱۷). در همین راستا بانک جهانی در گزارش سال ۲۰۱۷، دستیابی به همه اهداف توسعه را مستلزم درک درست از حکمروایی و استفاده از آن می‌داند (بانک جهانی، ۲۰۱۷). به سخن دیگر می‌توان عنوان کرد حکمروایی خوب به‌صورت مستقیم می‌تواند عامل افزایش خوشبختی، ارتقای کیفیت زندگی و افزایش شاخص‌های رفاه اجتماعی باشد (شریف‌زادگان و قانونی، ۱۳۹۶). از طرفی فقدان الگوی حکمروایی خوب روستایی که می‌تواند زمینه‌ساز حضور و مشارکت فعال مردم در نظام مدیریت و برنامه‌ریزی باشد، بسیار کم‌رنگ بوده و یا در اغلب روستاها دیده نمی‌شود. این نوع نگرش و رویکرد سنتی حاکم بر ساختار مدیریت روستایی کشور، بدون در نظر گرفتن نقش و جایگاه مردم، نه‌تنها در راستای تحقق اصول توسعه پایدار روستایی حرکت نخواهد کرد؛ بلکه همواره به‌عنوان یک اصل بازدارنده در توسعه پایدار روستایی عمل خواهد کرد و تمامی برنامه‌های مربوط به توسعه و عمران و رفاه سکونتگاه‌های روستایی کشور را بی‌نتیجه خواهد گذاشت (رحمانی‌فضلی و همکاران، ۱۳۹۶).

از این‌رو توجه به ارزیابی و بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی از اهمیت زیادی برخوردار است؛ و از آنجایی که یکی از فرآورده‌های حکمروایی خوب روستایی علاوه بر ایجاد نظم، عدالت و آزادی، بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی است به این خاطر، تحکیم بنیان‌های حکمروایی خوب در بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی از اهمیت به‌غایت فراوانی برخوردار است. در این بین حکمروایی خوب روستایی می‌تواند مؤثر باشد زیرا به نحو گسستی با مقوله رفاه اجتماعی روستاییان پیوند دارد و نیز، در رویکرد حکمروایی خوب است که صدای مردم شنیده می‌شود چون مردم به‌عنوان بازیگر اصلی در کنار بخش خصوصی و

جامعه مدنی وارد عرصه شده و به سرشت و سرنوشت خود اندیشه کرده و به ارتقای شاخص‌های رفاه اجتماعی اهتمام می‌ورزند. و این امکان در گذشته فراهم نبود؛ زیرا با برنامه‌ریزی متمرکز و از بالا به پایین برای روستائیان تصمیم‌هایی گرفته می‌شد که همسو با نیازهای وجودی آن‌ها نبود. در رویکرد حکمروایی خوب دولت‌ها و مدیران روستایی باید بتوانند با ایجاد فرصت‌های برابر برای تمامی روستائیان در زمینه‌ی ارتقای وضعیت رفاهی آنان و تخصیص عادلانه منابع و بر اساس ارزش‌های فرهنگی و با مشارکت تمامی مردم حتی اقشار محروم و فقیر نیازها و مشکلات را شناسایی کنند و تغییر و تحولاتی را در برنامه‌ریزی ایجاد کنند تا ضمن بهبود شرایط زندگی و در کل رفاه اجتماعی را بهبود ببخشند. طبق این رویکرد می‌توان با اجرای برنامه‌های راهبردی و شناسایی افراد مستمند و ارتقای سطح رفاه آن‌ها و مشارکت و دخالت دادن روستائیان در برنامه‌ها و طرح‌های توسعه که یکی از اثرات حکمروایی خوب می‌باشد؛ برای بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی در نواحی روستایی گام‌های اساسی برداشت که این امر نیازمند حاکمیت خوب روستایی است. به نظر می‌رسد در این منطقه رویکرد حکمروایی خوب که مبتنی بر (اجماع محوری، مشارکت، شفافیت، مسئولیت‌پذیری و غیره) باشد ضروری است؛ که اهالی این منطقه بتوانند در راستای این رویکرد نیازهای خود را بیان کنند و موجب هرچه بالا رفتن سطح کیفیت زندگی خود و ارتقای شاخص‌های رفاه و ماندگاری در روستاها و حتی بازگشت معکوس به منطقه بشود. در این پژوهش در پی دستیابی به پاسخ این مسئله هستیم که آیا بین حکمروایی خوب و بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی در مناطق روستایی شهرستان فریدن رابطه وجود دارد؟

جوامع مختلف بدل شده است، هدفی که بدون آن، توسعه در ابعاد گوناگون خود (انسانی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی) با شکست مواجه خواهد شد. با این حال حدود سه دهه است که اقتصاددانان، آماردانان و روانشناسان به‌صورت جدی راجع به رفاه بحث و بررسی می‌کنند. به سخن دیگر رفاه اجتماعی به‌عنوان یک عامل پایداری است؛ رفاه به معنای خود گواهی در مورد رضایت از آنچه شخص یا جامعه در یک وضعیت واقعی در اختیار دارد (اینوانکینا و لاتکواسکیا^۱، ۲۰۱۵). پرواضح است که خروجی حکمروایی خوب تحقق عدالت اجتماعی، امنیت و نظم اجتماعی، آزادی و رفاه اجتماعی است و نیز به باور اوزون^۲ و همکاران (۲۰۱۶)، حکمروایی به تمام فرایندهای حاکم توسط دولت، بازار و شبکه‌های اجتماعی و تجاری از طریق گروه‌ها، قبایل یا سازمان‌های رسمی یا غیررسمی در سطح یک قلمرو از طریق قوانین، هنجارها، قدرت یا زبان گفته می‌شود. به عبارت دیگر حکمروایی، اعمال قدرت سیاسی، اداری و اقتصادی در مدیریت امور کشورها و در سطوح مختلف (کلان تا محلی) است که در قالب یک فرایند، افراد و گروه‌ها می‌توانند به منافع خود دست یابند (ورد^۳، ۲۰۱۷). همان‌طوری که اشاره شد حکمروایی روستایی، امروز جایگاه ویژه و پر اهمیتی در مباحث مرتبط با توسعه روستایی در کشورهای مختلف یافته است. به عقیده استارک دلیل اصلی توجه محققان و سیاست‌گذاران توسعه به موضوع حکمروایی روستایی به طور عمده ناشی از عوامل و چالش‌های متعددی است که توسعه جوامع روستایی با آن مواجه است (استارک^۴، ۲۰۱۰)؛ و حکمروایی روستایی عبارت است از فرایند تأثیرگذار همه ارکان دخیل روستایی بر مدیریت روستایی با تمام سازوکارهایی که با آن‌ها بتوان به‌سوی تعالی و پیشرفت

۱ - Ivankina & Latygovskaya

۲ - Usón

۳ - Woreda

۴ - Stark

دارند، پاسخ‌گو خواهند بود.

فالكوسكى^۲ (۲۰۱۳)، بر اساس شواهدی از برنامه لیدر در لهستان به نقش پاسخگویی سیاست‌مداران به‌عنوان یک از مهم‌ترین شاخص‌های حکمروایی خوب در جوامع روستایی توجه نموده است و چنین استدلال کرد که پاسخ‌گویی میزان سرمایه اجتماعی را در بین جوامع روستایی تقویت نموده و به تحکیم پیوندهای اجتماعی و متعاقب آن به تقویت همکاری و تشریک مساعی و کار گروهی و جمعی در فعالیت‌های توسعه‌ای مساعدت می‌کند (فالكوسكى، ۲۰۱۳). آندیسالم^۳ مسئولیت‌پذیری و پاسخ‌گویی را از شاخص‌های بسیار تعیین‌کننده در مدیریت توسعه روستایی می‌داند به این دلیل که مسئولیت‌پذیری با به چالش کشاندن اقدامات انجام شده و شناسایی مجدد نقاط قوت و ضعف فعالیت‌های توسعه‌ای در مناطق روستایی فرآیند توسعه را شتاب می‌بخشد (آندیسالم، ۲۰۱۵). کاردوز^۴ (۲۰۱۲)، در مقاله‌ای با عنوان، «بازتاب حکمروایی خوب در استراتژی توسعه پایدار»، نشان داده حکمروایی خوب و استراتژی پایین به بالا عملکرد خوبی را در راستای توسعه پایدار نشان داده است، اما بازهم آنچه که بیشتر خودنمایی می‌کند علاقه مردمی و مشارکت آن‌ها به‌منظور افزایش تشریک‌مساعی و هماهنگی‌های بیشتر در ارتباط با اقدام استراتژی‌های بالا به پایین و پایین به بالا در جهت رسیدن به توسعه پایدار است (کاردوز، ۲۰۱۲). نتایج مطالعات امدی و تورلی^۵ (۲۰۱۶)، نشان می‌دهد که بین حکمروایی خوب با بهزیستی فردی، دسترسی به خدمات بهداشتی و درمان، اصلاح الگوی مصرف خانوار و رضایتمندی شغلی رابطه وجود دارد (امدی و تورلی، ۲۰۱۶). وردا در مطالعات خود دریافت که حکمروایی خوب می‌تواند وضعیت مسکن را در مناطق روستایی

روستا و مردم روستایی حرکت کرد؛ به عبارت دیگر حکمروایی روستایی همانا به اجرا در آوردن تصمیمات و سیاست‌های مردم روستایی همسو با منافع خودشان است که درعین‌حال با منافع ملی، منطقه‌ای و محلی نیز سازگار است (افتخاری و همکاران، ۱۳۹۰)؛ و اگر مؤلفه‌های حکمروایی و اثرات آنها در تقویت شاخص‌های رفاه اجتماعی را مورد بررسی قرار دهیم شایسته است در ابتدا تعاریفی هر چند مختصر به شرح زیر از هر یک از مؤلفه‌ها صورت گیرد.

منظور از مشارکت در حکمروایی خوب روستایی قدرت تأثیرگذاران بر تصمیم‌گیری‌ها و سهیم شدن روستاییان در قدرت است (وردا، ۲۰۱۷). مشروعیت نیز یک پدیده دموکراتیک بوده و وقتی در جامعه روستایی به وجود می‌آید که پشتیبانی اکثریت مردم روستایی طبق قوانین و مقررات به همراه داشته باشد (بارکر^۱، ۲۰۰۰). در حکمروایی خوب روستایی، مفهوم اثربخشی و کارایی دربرگیرنده استفاده پایدار از منابع طبیعی و حفظ محیط‌زیست است. (رحمانی‌فضلی و همکاران، ۱۳۹۶). منظور از عدالت، ایجاد فرصت‌های مناسب برای همه‌ی شهروندان درزمینه‌ی ارتقا وضعیت رفاهی خود، تلاش در جهت تخصیص عادلانه منابع و مشارکت اقشار محروم در اعلام نظر و تصمیم‌گیری‌ها است (حیدری‌ساربان، ۱۳۹۳). در حکمروایی روستایی شفافیت به معنای اختیار دادن به روستاییان برای تبدیل شدن به افرادی حسابرس در جامعه روستایی و نیز داشتن حق اظهارنظر و دسترسی به اطلاعات آزاد است. (رکن‌الدین افتخاری و همکاران، ۱۳۹۰). پاسخ‌گویی امری حیاتی برای مسئله حکمروایی خوب است نه‌تنها نهادهای دولتی بلکه بخش خصوصی و سازمان‌های جامعه مدنی باید نسبت به عموم مردم و همه افراد بهره‌ور پاسخ‌گو باشند. به‌طور کلی یک نهاد یا سازمان نسبت به کسانی که در ارتباط مستقیم با تصمیمات آن‌ها قرار

۲ - Falkowski

۳ - Adisalem

۴ - Kardos

۵ - Mdee & Thorley

۱ - Barker

به‌منظور بررسی ارتباط بین متغیرهای پژوهش پرسشنامه از دو بخش حکمروایی خوب با تعداد هشت متغیر و ۳۹ سؤال و رفاه اجتماعی با تعداد ۱۱ مؤلفه و ۴۳ سؤال که با توجه به احساس نیاز در منطقه مورد مطالعه و با توجه به اهداف تحقیق کاربرد داشته است استفاده گردید. ابزار مورد سنجش پرسشنامه محقق ساخته بود که روایی آن صوری و به وسیله اساتید دانشگاه محقق ادیبی و دانشگاه تبریز تأیید شد و با ضریب آلفای کرونباخ توسط نرم‌افزار Spss23 پایایی پرسشنامه برای متغیرهای حکمروایی خوب ۰/۸۳۰ درصد و برای شاخص‌های رفاه اجتماعی ۰/۸۳۷ درصد بدست آمد. متغیرهای مستقل این تحقیق شامل مؤلفه‌های حکمروایی خوب (مسئولیت‌پذیری، مشارکت، قانون محوری، شفافیت، اجماع محوری، عدالت محوری، کارایی و اثربخشی، پاسخ‌گویی و مشروعیت) و متغیر وابسته شامل مؤلفه‌های رفاه اجتماعی (دسترسی به خدمات رفاهی، توانمندسازی، اشتغال و بیکاری، تغذیه مطلوب، مسکن، بهداشت و درمان، دانش و آگاهی، فقر و محرومیت، مشارکت اجتماعی، کیفیت زندگی، امنیت اجتماعی) مناطق روستایی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش کلیه سرپرستان خانوار ساکن روستاهای شهرستان فریدن است که طبق آخرین سرشماری سال ۱۳۹۵ کل کشور ۲۳۳۱۱ N= و ۸۴۳۰ خانوار است که از این تعداد ۳۸۵ نفر به صورت کاملاً تصادفی و با استفاده از فرمول کوکران به عنوان حجم نمونه انتخاب شد. توزیع پرسشنامه در جامعه نمونه گردید و در هر روستا به صورت تصادفی بین اهالی توزیع شد؛ که توزیع نمونه در جدول ۱ قابل مشاهده است.

برای تحلیل نتایج این‌گونه عمل شد که ابتدا وضعیت متغیرهای متغیرهای حکمروایی خوب و شاخص‌های رفاه اجتماعی با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته و بر اساس طیف لیکرت (عدد ۱ خیلی کم، عدد ۵ خیلی زیاد) سنجیده شد و سپس در ادامه به کمک آزمون همبستگی پیرسون رابطه بین

بهبود ببخشید، سرمایه اجتماعی را تقویت کند، به ارتقای درآمد سرانه مردم روستایی مساعدت نماید، زمینه مشارکت اجتماعی روستاییان را در فعالیت‌های عمرانی و توسعه‌ای فراهم نماید و به تقویت امنیت اجتماعی در مناطق روستایی کمک نماید (وردا، ۲۰۱۷)؛ و نیز بارکر (۲۰۰۰) بر طبق یافته‌ها و مطالعات میدانی خود اثرات حکمروایی خوب را در مناطق روستایی مثبت ارزیابی می‌کند و مطابق یافته‌های میدانی خود اصرار دارد که حکمروایی خوب زمینه عضویت روستاییان را در نهادها و تشکلهای مدنی و مردمی مهیا می‌کند و بستر را فراهم می‌سازد روستاییان تنها به معاش اندیشه نکنند بلکه به نیازهای روحی و معنوی خود بپردازند به عبارتی در کنار پرداختن مستمر و مداوم به نیازهای مادی به نیازهای معنوی هم نیم‌نگاهی داشته باشند (بارکر، ۲۰۰۰). با تأمل در پیشینه پژوهش و مطالعات انجام‌شده می‌توان دریافت کرد که تا به حال در ایران در قالب یک پژوهش کامل و جامعه اثرات حکمروایی خوب بر روی بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی مناطق روستایی انجام نگرفته است. همچنان که مشخص است در اغلب پژوهش‌های انجام‌شده به مباحث نظری حکمروایی و حکمروایی خوب روستایی پرداخته شده است. در موارد کاربردی نیز به‌طور عمده اثرات رویکرد حکمروایی بر کاهش فقر، و یا تحقق‌پذیری حکمروایی خوب بررسی شده، از نقاط قوت پژوهش حاضر واکاری و سنجش دقیق تمامی متغیرهای حکمروایی خوب به‌عنوان متغیر مستقل بر میزان تأثیر آنها بر بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی به‌عنوان متغیر وابسته است. در پایان چهارچوب نظری پژوهش در شکل ۱ به نمایش در آمده است.

مواد و روش‌ها

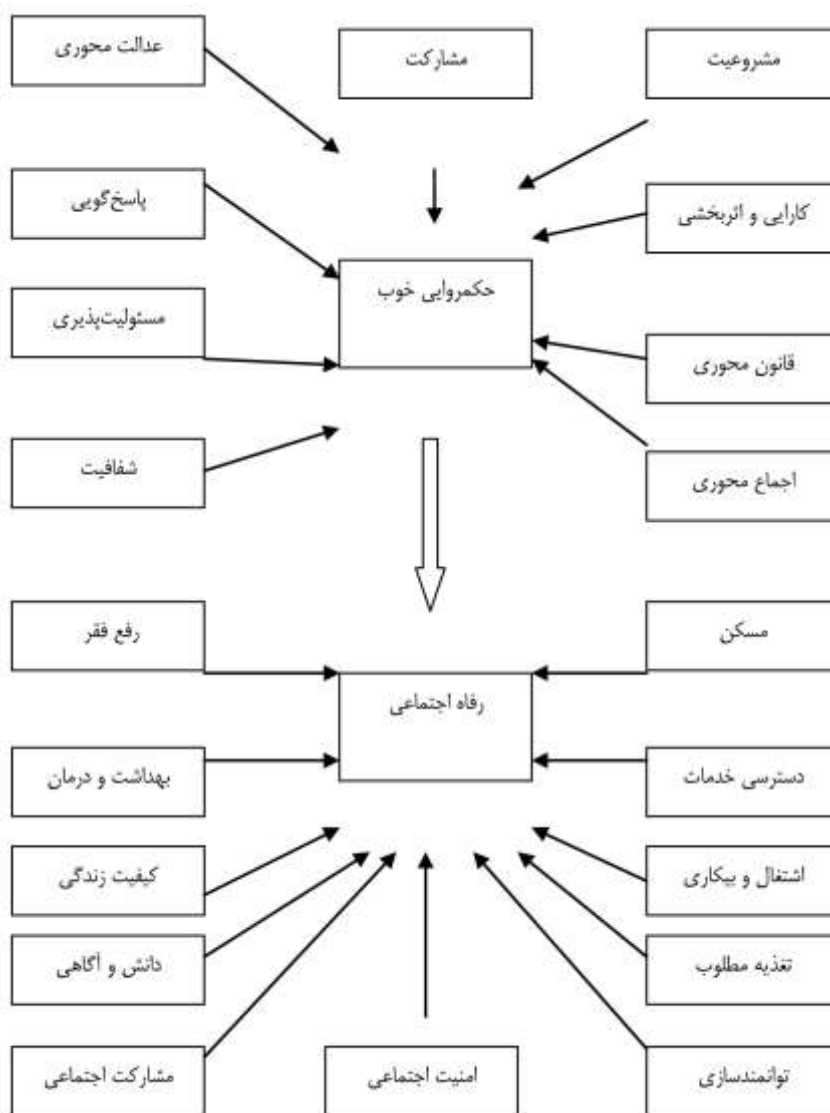
این تحقیق از لحاظ هدف کاربردی، و به روش توصیفی - تحلیلی و از نوع همبستگی است. با استفاده از مبانی نظری و پیشینه‌های موضوع مؤلفه‌های موردنیاز پژوهش انتخاب شد.

شهرستان فریدن ۴۹۸۰۸ نفر می‌باشد که از این میزان ۲۶۴۹۷ نفر جمعیت شهری و ۲۳۳۱۱ نفر جمعیت روستایی که جمعیت روستایی آن دارای ۸۴۳۰ خانوار می‌باشد. شهرستان فریدن دارای دو بخش مرکزی و زنده رود در دو شهر داران و دامنه، با چهار دهستان (دالان کوه، زاینده‌رود شمالی، ورزق جنوبی و ورزق) و ۲۸ روستا می‌باشد.

متغیرهای مستقل (حکروایی خوب) و وابسته (رفاه اجتماعی) محاسبه شد و در آزمون رگرسیون گام به گام و چندگانه میزان این رابطه‌ها شناسایی شد. برای ترسیم نقشه منطقه مورد مطالعه از نرم‌افزار Arc gis 10/4 استفاده گردید.

معرفی منطقه مورد مطالعه

بر اساس سرشماری آمار سال ۱۳۹۵ کل کشور جمعیت

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش؛ منبع نگارندگان (۱۳۹۸).

جدول ۱. شاخص‌ها و گویه‌های رفاه اجتماعی

مؤلفه	شاخص	گویه‌ها و معرف‌ها	میزان آلفای کرونباخ
رفاه اجتماعی	امنیت اجتماعی	میزان درگیری مردم روستا؛ نگرانی از تأمین آینده فرزندان؛ احساس رضایت از میزان امنیت	۰/۸۱۰
	کیفیت زندگی	میزان لذت‌بخش بودن محیط روستا؛ احساس رضایت از سلامت؛ میزان بیان کردن خواسته‌ها و مشکلات خود؛ رضایت از کیفیت زندگی نسبت به گذشته؛ اثرگذار بودن مدیران محلی در افزایش کیفیت زندگی شما؛ احساس نمود عینی و ذهنی کیفیت زندگی در خود	۰/۷۶۲
	مسکن	احساس رضایت از وضعیت مسکن؛ احساس رضایت از مساحت مسکن مثلاً برای فعالیت دامداری؛ رضایت از کیفیت مسکن؛ رضایت از کیفیت معابر روستا	۰/۸۵۶
	مشارکت اجتماعی	وقت گذاشتن برای توسعه روستا؛ اعتقاد به مشارکت در توسعه روستا؛ ارتباط با اهالی روستا؛ میزان مشارکت مالی و فیزیکی برای توسعه روستا	۰/۸۰۵
	توانمندسازی	میزان اختیار عمل در کارها؛ توجه به خلاقیت شما؛ اثر گذاری شما بر دیگران؛ میزان باارزش بودن زندگی خودتان؛ شناسایی میزان توانایی خود؛ توانمند شدن شما از طرف مدیران از جنبه‌های رفاه اجتماعی	۰/۸۷۵
	تغذیه مطلوب	اهمیت به مواد غذایی؛ میزان رضایت از تأمین مواد غذایی؛ رضایت از کیفیت غذایی و تغذیه خود	۰/۸۴۹
	اشتغال، بیکاری	امیدواری به آینده شغلی؛ رضایت از شغل؛ میزان درآمد با نیازها	۰/۸۶۱
	بهداشت و درمان	رضایت از بهداری و شبکه بهداشت؛ میزان دسترسی به بیمارستان مناسب؛ رعایت مسائل بهداشتی در سطح روستا	۰/۸۶۶
	دانش و آگاهی	اطلاع از حقوق قانونی نسبت به ادارات دولتی؛ میزان آگاهی از دنیای خارج روستا؛ رضایت از وضعیت آموزش؛ بهتر شدن آموزش نسبت به گذشته در روستا؛ آگاهی شما از مسائل روز مربوط به رفاه و آسایش	۰/۸۷۳
	فقر و محرومیت	میزان احساس فقر و محرومیت؛ امیدواری به بهبود شرایط زندگی؛ شنیدن صدای شما توسط مسئولین	۰/۹۲۰
دسترسی به خدمات	رضایت از خدمات آب، برق، تلفن و گاز در سطح روستا؛ رضایت از سیستم حمل و نقل؛ رضایت از خدمات ورزشی؛ رضایت از فضای سبز	۰/۷۳۴	

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۸.

جدول ۲. شاخص‌ها و گویه‌های حکمروایی خوب

مؤلفه	شاخص	گویه‌ها و معرف‌ها	میزان آلفای کرونباخ
رفاه اجتماعی	مشارکت	مشورت کردن مدیران محلی در تصمیم‌گیری مسائل خصوصاً مهم روستا با مردم؛ میزان سازوکار لازم برای حضور شما در امور مربوط به کارهای روستا؛ همفکری مدیران محلی در تصمیم‌گیری برای احداث جاده و برآورده کردن خواسته‌های مردم از طرف دهیاری	۰/۷۵۱
	قانون محوری	قانون محوری دهیار در حوزه ساخت و ساز؛ پایبندی مدیران محلی به حقوق شهروندی؛ پایبندی به قوانین در فعالیت‌های اجتماعی و اقتصادی؛ پایبندی به حقوق اهالی روستاهای دیگر؛ پایبندی مدیران محلی به قوانین در حیطه کار خود.	۰/۸۲۹
	پاسخ‌گویی	پاسخ‌گویی مدیران محلی در قبال وظایف؛ تشریح برنامه‌های انجام شده و در دست انجام مدیران محلی با مردم؛ میزان حضور و در دسترس بودن دهیار و شورای اسلامی در محل؛ برخورد مناسب دهیار و شورا در پاسخ به روستاییان؛ پاسخ‌گویی مدیران محلی در قبال وظایف خود مطابق قانون	۰/۸۹۰
	مسئولیت‌پذیری	مسئولیت‌پذیری مدیران محلی در ارتباط با عملکرد خود؛ میزان مسئولیت مدیران محلی در رابطه با معرفی خانواده‌های بی‌سرپرست به کمیته امداد و دیگر نهادها؛ مسئولیت‌پذیری مدیران محلی در قبال انجام صحیح مسئولیتی که بر عهده گرفته‌اند؛ پذیرش اشتباهات دهیار توسط خودش؛ مدیران محلی در رابطه با دفع بهداشتی زباله؛ ساماندهی گورستان‌ها؛ برگزاری کلاس‌های آموزشی ترویجی؛ برگزاری جلسات مشترک با مردم	۰/۸۳۴
	عدالت محوری	رعایت عدالت مدیران محلی در برخورد با روستاییان؛ رعایت عدالت در اختصاص بودجه برای مشکلات زیست‌محیطی به همه جای روستا نه فقط محل زندگی خودشان و دوستانشان؛ خدمات رسانی و تصویب بودجه به همه‌جای روستا؛ رعایت عدالت در مکان‌یابی پروژه‌های ورزشی و بازی کودکان	۰/۸۶۲
	شفافیت	در جریان گذاشتن مردم از برنامه‌های مصوب توسط مدیران محلی؛ شفافیت در تصویب طرح‌ها؛ شفافیت در تعیین بودجه؛ برگزاری جلسات عمومی و ارائه گزارش‌های ماهانه و سالانه به مردم؛ منتشر کردن وضعیت عملکرد (عمرانی و ...) در قالب بر شور و ... در دید مردم	۰/۸۴۳
	کارایی و اثربخشی	رعایت انتخاب پروژه‌های اولویت‌دار دهیاری؛ کاهش زمان اجرای پروژه‌ها؛ رعایت کاهش هزینه‌ها؛ عایت کاهش هزینه‌های خانوار روستایی در اجرای پروژه‌ها	۰/۸۲۲
	اجماع محوری	میزان مؤثر بودن همفکری و هم‌سویی و رابطه دوستانه مدیران محلی با اهالی برای عمران روستا-همفکری در انتخاب پروژه بین روستاییان؛ تعادل و رابطه مدیران محلی بین نهادهای اجتماعی و دولتی؛ توافق جمعی بین مدیران محلی با	۰/۸۱۳

گروه‌های مختلف اجتماعی جوانان و ... در امور مهم روستا

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۸.

جدول ۳. جدول تعداد جمعیت، خانوار دهستان و روستاها و تعداد نمونه مورد مطالعه

بخش	دهستان	روستا	جمعیت	تعداد خانوار	نمونه
مرکزی	دالانکوه	قفر	۱۰۶۳	۳۳۰	۱۵
مرکزی	دالانکوه	دره بید	۲۳۲۹	۷۸۰	۳۶
مرکزی	دالانکوه	طرار	۲۶۱	۹۲	۴
مرکزی	زاینده‌رود شمالی	سینگرد	۵۰۶	۱۵۱	۶
مرکزی	زاینده‌رود شمالی	عادگان	۵۸۴	۱۹۲	۹
مرکزی	زاینده‌رود شمالی	اسکندری بر آفتاب	۱۶۰۱	۵۵۸	۲۶
مرکزی	زاینده‌رود شمالی	اسکندری نثار	۵۳۰	۱۶۳	۷
مرکزی	زاینده‌رود شمالی	گل‌امیر	۶۳۷	۲۲۲	۱۰
مرکزی	ورزق جنوبی	نماگرد	۶۳۴	۲۰۹	۹
مرکزی	ورزق جنوبی	چیگان	۳۲۴	۱۲۷	۶
مرکزی	ورزق جنوبی	سفتجان	۱۴۷۴	۴۶۷	۲۲
مرکزی	ورزق جنوبی	خویگان سفلی	۱۰۱۷	۳۸۱	۱۷
مرکزی	ورزق جنوبی	موغان	۴۸۵	۱۶۶	۷
مرکزی	ورزق جنوبی	ننادگان	۱۷۱۶	۵۳۴	۲۶
مرکزی	ورزق جنوبی	غرغن	۵۲۴	۱۷۹	۸
مرکزی	ورزق جنوبی	سواران	۱۷۶	۶۳	۳
مرکزی	ورزق جنوبی	قلعه ملک	۱۸۹	۵۹	۳
زنده‌رود	ورزق	درختک	۳۸۰	۱۲۵	۵
زنده‌رود	ورزق	دهق	۶۳۰	۲۰۷	۹
زنده‌رود	ورزق	قودجانک	۶۲۲	۲۰۵	۹
زنده‌رود	ورزق	ازونباغ	۱۱۳۷	۳۸۰	۱۷
زنده‌رود	ورزق	حصور	۳۲۵	۱۰۹	۵
زنده‌رود	ورزق	نهرخلج	۷۴۲	۲۲۰	۳۴
زنده‌رود	ورزق	گنجه	۸۹۱	۲۹۸	۱۴
زنده‌رود	ورزق	چهل‌خانه	۲۵۳۴	۸۴۷	۳۸
زنده‌رود	ورزق	خلج	۸۷	۲۹	۲
زنده‌رود	ورزق	قوهک	۱۷۸	۶۰	۳
زنده‌رود	ورزق	بادجان	۲۲۵۸	۷۵۵	۳۵
۲	۴	۲۸	۲۳۳۱۱	۸۴۳۰	۳۸۵

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۸.

نتایج

با توجه به جدول ۴، نتایج مربوط به مشخصات فردی نشان داد که ۶۵ درصد پاسخ‌گویان مرد و ۳۵ درصد زن بودند. از مجموع نمونه ۹۸/۴ درصد متأهل بودند. به لحاظ وضعیت سنی بیشترین تعداد نمونه در گروه سنی ۵۵ تا ۶۵ سال (به میزان ۴۶ درصد) قرار داشتند. از حیث میزان تحصیلات نیز ۵۵ درصد دارای سواد خواندن و نوشتن بودند. ۸۵ درصد از جامعه نمونه عنوان

کردن که ۴۰ سال است که ساکن این منطقه هستند. وضعیت فعالیت ۰/۷۶ درصد شغل خود را کشاورز اعلام کردند. نتایج حاصل از یافته‌های توصیفی در جدول ۵، نشان می‌دهد که میانگین و انحراف معیار متغیر مشارکت به ترتیب (۲/۹۱) و (۱/۱۰۰) می‌باشد؛ و نیز میانگین و انحراف معیار قانون محوری به ترتیب (۲/۷۶) و (۱/۰۰۶) می‌باشد. همچنین میانگین و انحراف معیار متغیر پاسخ‌گویی به ترتیب (۳/۰۲) و (۰/۹۹۱)

می‌باشد. علاوه بر این میانگین و انحراف معیار مسئولیت‌پذیری به ترتیب (۲/۹۸) و (۱/۰۷۰) می‌باشد. مضاف بر این، میانگین و انحراف معیار عدالت محوری به ترتیب (۲/۴۴) و (۰/۹۲۵) است. افزون بر این میانگین و انحراف معیار متغیر شفافیت به ترتیب (۲/۵۸) و (۰/۹۹۰) می‌باشد. به علاوه میانگین و انحراف معیار متغیر کارایی و اثربخشی به ترتیب (۲/۴۷) و (۰/۹۴۱) می‌باشد؛ و در نهایت میانگین و انحراف معیار متغیر اجماع محوری به ترتیب (۲/۸۴) و (۱/۱۰۴) می‌باشد.

جدول ۴. مشخصات فردی پاسخ‌گویان

مؤلفه‌های توصیفی	کمترین	بیشترین
میزان سواد	۱ درصد لیسانس به بالا	۵۵ درصد خواندن و نوشتن
مدت‌زمان سکونت در منطقه	۱ درصد ساکن زیر ۲۰ سال	۸۵ درصد سال ۴۰ به بالا ساکن منطقه بودند
جنس	۳۵ درصد زن	۶۵ درصد مرد پاسخ‌گو بودند
سن	۴ درصد سن خود را بین ۲۰ تا ۳۰ سال اعلام کردند	۴۶ درصد سن خود ۵۵ سال تا ۶۵ سال به بالا اعلام کردند
وضعیت تاهل	۹۸/۴ درصد متأهل	۱/۶ درصد مجرد و متارکه
شغل اصلی	۶ درصد شغل خود را آزاد	۷۶ درصد شغل اصلی خود را کشاورز

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۸.

مدیران محلی پاسخ‌گوی عملکرد کار خود بوده‌اند و مسئولیت‌پذیری مدیران محلی نیز بیشتر به این دلیل در این پژوهش نمود پیدا کرده است که به دلیل بالا بودن فقر و محروم بودن روستاهای منطقه مدیران محلی مردم را به نهادهای حمایتی از جمله نهاد کمیته امداد و بهزیستی معرفی کرده‌اند.

همان‌طور که نتایج جدول نشان داد از بین مؤلفه‌های حکمروایی خوب به‌عنوان متغیر مستقل و اثرگذار پژوهش متغیرهای پاسخ‌گویی و مسئولیت‌پذیری به ترتیب در رتبه اول و دوم و متغیرهای عدالت محوری و کارایی و اثربخشی به ترتیب در جایگاه آخر از طرف پرسش‌شوندگان پژوهش قرار گرفت. این را می‌توان این‌گونه تفسیر کرد که طبق الگوی حکمروایی خوب

جدول ۵. نتایج توصیفی توزیع فراوانی مربوط به متغیرهای حکمروایی خوب در مناطق روستایی

ردیف	متغیر	خیلی زیاد	زیاد	تاندازه‌های درصد پاسخ‌گویان	کم	خیلی کم	میانگین	انحراف معیار
۱	مشارکت	۱۱/۴۵	۲۰/۳۷	۳۵/۶	۲۳/۷	۸/۸۷	۲/۹۱	۱/۱۰۰
۲	قانون محوری	۳/۷	۱۹/۱۸	۳۹/۱۴	۲۶/۱	۱۱/۹	۲/۷۶	۱/۰۰۶
۳	پاسخ‌گویی	۴/۲۶	۲۹/۷	۳۸/۶	۱۸/۵	۸/۸۶	۳/۰۲	۰/۹۹۱
۴	مسئولیت‌پذیری	۷/۳۲	۲۷/۵۳	۳۲/۶۲	۲۲/۸۱	۱۰/۰۳	۲/۹۸	۱/۰۷۰
۵	عدالت محوری	۱/۸۲	۱۱/۷	۳۳/۱۵	۳۳/۴۵	۱۹	۲/۴۴	۰/۹۲۵
۶	شفافیت	۱/۹۴	۱۵/۹۴	۳۷/۰۲	۲۹/۴	۱۵/۶۸	۲/۵۸	۰/۹۹۰
۷	کارایی و اثربخشی	۲/۸۷	۱۰/۸	۳۲/۰۷	۳۹/۳	۱۵	۲/۴۷	۰/۹۴۱
۸	اجماع محوری	۷/۵۵	۲۷/۷۷	۳۲/۶۵	۱۹/۰۲	۱۲/۹۷	۲/۸۴	۱/۱۰۴

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۸.

می‌دهد که میانگین و انحراف معیار شاخص امنیت اجتماعی به

نتایج حاصل از یافته‌های توصیفی در جدول ۵، نشان

ترتیب (۲/۹۷) و (۱/۰۸۴) می‌باشد؛ و نیز میانگین و انحراف معیار شاخص کیفیت زندگی به ترتیب (۲/۸۶) و (۱/۰۱۵) می‌باشد. همچنین میانگین و انحراف معیار شاخص مسکن به ترتیب (۲/۸۲) و (۱/۰۳۵) می‌باشد. علاوه بر این میانگین و انحراف معیار شاخص مشارکت اجتماعی به ترتیب (۳/۲۰) و (۰/۹۳۹) می‌باشد. مضاف بر این، میانگین و انحراف معیار شاخص توانمندسازی به ترتیب (۳) و (۱/۱۵۲) است. افزون بر این میانگین و انحراف معیار شاخص تغذیه مطلوب به ترتیب (۲/۹۸) و (۰/۹۵۷) می‌باشد. بعلاوه میانگین و انحراف معیار شاخص اشتغال و بیکاری به ترتیب (۲/۵۴) و (۰/۹۳۶) می‌باشد. مضاف بر این میانگین و انحراف معیار شاخص بهداشت و درمان به ترتیب (۲/۳۲) و (۰/۸۵۰) می‌باشد. در ادامه میانگین و انحراف معیار شاخص خدمات و دست رسی به ترتیب (۲/۴۶) و (۰/۹۱۹) می‌باشد. همچنین میانگین و انحراف معیار شاخص دانش و

آگاهی به ترتیب (۲/۵۹) و (۰/۹۴۱) می‌باشد. در خاتمه میانگین و انحراف معیار شاخص فقر و محرومیت به ترتیب (۲/۳۲) و (۰/۹۲۲) می‌باشد.

همان‌طور که نتایج جدول ۶ نشان می‌دهد از بین شاخص‌های متغیر وابسته تحقیق (رفاه اجتماعی) شاخص مشارکت اجتماعی و توانمندسازی به ترتیب در رتبه اول و دوم و شاخص فقر و محرومیت و بهداشت و درمان به ترتیب در رده-های آخر قرار دارند. از این‌رو، با نگاه به نتایج به‌دست‌آمده باید گفت حکمروایی خوب با فراورده‌هایی که دارد باعث توانمندسازی و بهبود مشارکت اجتماعی در روستاهای منطقه مورد مطالعه می‌شود. مضاف بر این در الگوی حکمروایی خوب و به‌وسیله عدالت و برابری هست که فقر و محرومیت از بین می‌رود و با مسئولیت‌پذیری و پاسخ‌گو بودن مسئولین طبق این الگو وضعیت بهداشت و درمان بهبود پیدا می‌کند.

جدول ۶. نتایج توزیع فراوانی پرسش‌شوندگان مربوط به شاخص‌های رفاه اجتماعی بر اساس طیف لیکرت

ردیف	متغیر	خیلی زیاد	زیاد	تاندازه‌ای کم	خیلی کم	میانگین	انحراف معیار
درصد پاسخ‌گویان							
۱	امنیت اجتماعی	۱۱/۰۳	۱۹/۴۶	۳۵/۷۶	۲۳/۱۳	۱۰/۶۶	۲/۹۷
۲	کیفیت زندگی	۵/۵۶	۲۰/۲	۳۸/۹۶	۲۶/۰۳	۹/۲۶	۲/۸۶
۳	مسکن	۴/۱	۲۴/۱۷	۳۳/۷۵	۲۶/۳	۱۱/۷	۲/۸۲
۴	مشارکت اجتماعی	۶/۵	۳۳/۵۷	۳۹/۹۲	۱۴/۰۲	۵/۹۷	۳/۲۰
۵	توانمندسازی	۸/۱۲	۳۱/۴	۲۶/۳	۲۰/۸۵	۱۳/۱	۳
۶	تغذیه مطلوب	۶/۱۳	۲۲/۶۶	۴۲/۱۳	۲۱/۸۳	۷/۲	۲/۹۸
۷	اشتغال و بیکاری	۲/۲۶	۱۶/۰۳	۳۶/۱۶	۳۳/۶۳	۱۲/۲	۲/۵۴
۸	بهداشت و درمان	۰/۱	۹/۴۳	۳۲/۶۳	۳۷/۶	۱۹/۲۳	۲/۳۲
۹	خدمات و دسترسی	۰/۵۳۳	۱۲/۶۶	۳۶/۳۳	۳۳/۷	۱۶/۸	۲/۴۶
۱۰	دانش و آگاهی	۱/۷۳	۱۶/۱	۳۶/۳۶	۳۱	۱۴/۵۳	۲/۵۹
۱۱	فقر و محرومیت	۱/۴	۸/۶	۳۲/۹۶	۳۸/۴۳	۱۸/۶	۲/۳۲

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۸.

آزمون همبستگی پیرسون: با توجه به جدول نتایج ۷، ضریب همبستگی پیرسون نشان می‌دهد که رابطه بین کلیه متغیرهای مشارکت، پاسخ‌گویی، مسئولیت‌پذیری، عدالت‌پروری، شفافیت،

کارایی و اثربخشی، اجماع محوری، قانون محوری با رفاه اجتماعی در سطح ۱ درصد خطا مثبت شده است، این بدان معنی است که بین تمام متغیرهای حکمروایی خوب (متغیر مستقل) و

بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی (متغیر وابسته) در منطقه مورد مطالعه همبستگی کامل و مثبت وجود دارد. ضمناً متغیر مسئولیت‌پذیری با میزان ۰/۷۸۴ درصد بیشترین ضریب ارتباط و متغیر قانون محوری با میزان ۰/۵۸۷ کمترین ضریب ارتباط را عهده‌دار بوده است. هرچند به‌طور کلی ضریب همبستگی هر هشت متغیر دیگر نیز در حد بالایی می‌باشد.

جدول ۷. مربوط به آزمون پیرسون بین متغیرهای مستقل و متغیر وابسته

ردیف	متغیر مستقل	متغیر وابسته	مقدار (r)	مقدار (p)
۱	مشارکت	رفاه اجتماعی	۰/۶۴۸	۰/۰۰۰
۲	قانون محوری	رفاه اجتماعی	۰/۵۸۷	۰/۰۰۰
۳	پاسخ‌گویی	رفاه اجتماعی	۰/۶۷۶	۰/۰۰۰
۴	مسئولیت‌پذیری	رفاه اجتماعی	۰/۷۸۴	۰/۰۰۰
۵	عدالت محوری	رفاه اجتماعی	۰/۶۴۰	۰/۰۰۰
۶	شفافیت	رفاه اجتماعی	۰/۶۳۷	۰/۰۰۰
۷	کارایی اثربخشی	رفاه اجتماعی	۰/۶۰۷	۰/۰۰۰
۸	اجماع محوری	رفاه اجتماعی	۰/۶۰۴	۰/۰۰۰

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۸.

خصوصی و سازمان‌های مختلف باید در برابر روستاییان و ذینفعانی که جزو آن نهاد محسوب می‌شوند پاسخ‌گو باشند. البته قابل‌ذکر است که پاسخ‌گویی زمانی معنا پیدا می‌کند مسئولان پیرامون وضعیت خود پاسخ‌گو بوده و همچنین سازوکاری وجود داشته باشد که نیازها و خواسته‌های اهالی روستا به مسئولان رده بالاتر انعکاس پیدا کند. همچنین مدیران روستا باید در برابر عملکرد خود پاسخ‌گو باشند و همه این موارد می‌تواند اعتماد روستاییان را جلب کند و باعث تقویت هرچه بیشتر سرمایه اجتماعی شود.

پیرامون ارتباط بین شفافیت و رفاه اجتماعی باید گفت در سایه شفافیت است که اطلاعات آزادانه در اختیار روستاییان قرار می‌گیرد و روستاییان از جریان کارها و مسائل باخبر می‌شوند و از آن تأثیر پذیرفته و منتفع می‌شوند و طبیعی است که گردش آزاد اطلاعات و تأثیر آن بر توانمندسازی اجتماعی و اقتصادی و حتی روان‌شناختی میزان کارایی و اثربخشی و کارآمدی شهروندان روستایی را ارتقای داده و به بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی در مناطق روستایی ختم می‌شود.

در خصوص پیوند بین قانون‌مداری و رفاه اجتماعی باید گفت

پیرامون ارتباط بین مشارکت و رفاه اجتماعی باید گفت که اصولاً افزایش میزان برخورداری و شاخص‌های کیفیت زندگی و رفاه اجتماعی روستاییان بدون مشارکت آنان، آب در هاون کوبیدن است. چون که اگر ارتقای رفاه اجتماعی مناطق روستایی به کارشناسان و متولیان و دست‌اندرکاران و مسئولان توسعه روستایی و در یک کلام به حاکمیت حاکم برگردد طبیعی است که ره به جایی نمی‌برد. به این دلیل این روستاییان هستند که به قابلیت‌ها، توانایی‌ها، ترجیحات، اولویت‌ها، ظرفیت‌ها، ضعف‌ها و نقطه قوت‌های مناطق روستایی آگاهی و وقوف دارند و به قول چمبرز، کارشناسان و کارگزاران توسعه روستایی از واقعیت‌های اجتماعی و اقتصادی و روان‌شناختی مناطق روستایی دانش و آگاهی به مراتب کمتری دارند. از این رو تقویت مشارکت اجتماعی می‌تواند به افزایش شاخص‌های رفاه اجتماعی در مناطق روستایی ختم شود.

در خصوص پیوند بین پاسخ‌گویی و رفاه اجتماعی باید گفت پاسخ‌گویی ماموریت کلیدی در ارتقای شاخص‌های رفاه اجتماعی دارد. و پاسخ‌گویی یکی از شاخص‌های کلیدی حکمروایی خوب است که بر اساس آن نه تنها نهادهای دولتی، بلکه بخش

بالتبع بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی در مناطق روستایی است شکل نمی‌گیرد.

در خصوص پیوند بین مسئولیت‌پذیری و رفاه اجتماعی باید گفت هر چقدر روستاییان از احساس مسئولیت‌پذیری برخوردار باشند به همان میزان خود را در مقابل ناملایمات و عقب ماندگی‌های مناطق روستایی مسئول احساس می‌کنند و مطالعات متعدد نشان داده است که بین مسئولیت‌پذیری و ارتقای شاخص‌های رفاه اجتماعی رابطه وجود دارد.

نتایج هم خطی بین متغیرهای مستقل پژوهش: طبق نتایج مندرج در جدول ۸، مقادیر VIF تمام متغیرهای مستقل در این پژوهش نزدیک به عدد یک و کمتر از عدد ۱۰ قرار دارد؛ بنابراین می‌توان گفت بین متغیرهای مستقل این پژوهش هیچ‌گونه رابطه هم خطی برقرار نمی‌باشد و می‌توان به نتایج رگرسیون در ادامه اعتماد کرد.

که حکمروایی خوب نیازمند چهارچوب عادلانه از قوانین است که در برگیرنده حقوق افراد روستایی در جامعه باشد و به‌طور شفاف اجرا شود. و نیز، قانون مداری سبب می‌شود زمینه فساد اداری و رشوه دادن و فامیل بازی و رشوه‌خواری از بین برود و این امر ضمن تاثیرگذاری مثبت بر شاخص‌های اقتصادی و اجتماعی میزان رفاه روستاییان را بالا برده و کیفیت زندگی آنان را بهبود می‌بخشد.

در مورد عدالت و برابری می‌توان این‌گونه عنوان کرد که رفاه و آرامش پایدار در جامعه روستایی با به رسمیت شناختن حقوق مساوی برای همه روستاییان ممکن خواهد بود. در سایه عدالت و برابری از همه اقشار خصوصاً فقیر و آسیب‌پذیر حمایت همه‌جانبه‌ای صورت گرفته و این مهم در بطن جامعه باید حس شود. افزون بر این، نبود عدالت در جامعه روستایی سبب می‌شود که قشر متوسط که موتور محرکه توسعه مناطق روستایی و

جدول ۸. هم خطی بین متغیرهای مستقل پژوهش

هم خطی Collinearity Statistics		متغیرها مستقل
VIF	Tolerance	
۱/۸۱۰	۰/۵۵۲	مشارکت
۱/۵۵۶	۰/۶۴۳	قانون محوری
۱/۸۲۵	۰/۵۴۸	پاسخ‌گویی
۳/۱۶۱	۰/۳۱۶	مسئولیت‌پذیری
۱/۹۳۰	۰/۵۱۸	عدالت محوری
۲/۱۸۲	۰/۴۵۸	شفافیت
۲/۰۲۲	۰/۴۹۵	کارایی و اثربخشی
۲/۰۱۲	۰/۴۹۷	اجماع محوری

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۸.

نتایج رگرسیون چند متغیره: در این روش بر اساس بتای استاندارد به دست آمده متغیرهای مسئولیت‌پذیری، پاسخ‌گویی، مشارکت، عدالت محوری، شفافیت، کارایی و اثربخشی، اجماع محوری و قانون محوری به ترتیب بیشترین سهم را در میزان تغییرات متغیر وابسته داشته‌اند. لذا همه متغیرها در مدل نهایی باقی ماندند و وارد معادله شدند. نتایج نشان می‌دهد این

متغیرهای پیش‌بین ۰/۶۱ درصد ($R^2=0.61$) از میزان واریانس متغیر وابسته (رفاه اجتماعی) را پیش‌بینی می‌کند. ضریب تعیین بیانگر این است که متغیرهای دیگری نیز در میزان بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی در مناطق روستایی تأثیرگذار بوده‌اند که در مطالعه حاضر بررسی نشده‌اند. نتایج تحلیل واریانس یک‌طرفه نیز معنی‌دار بودن رگرسیون و رابطه خطی بین متغیرها

را در گام نهایی نشان می‌دهد. جدول ۹ و ۱۰ اطلاعات مربوط به این تجزیه و تحلیل‌های محاسبه شده را نشان می‌دهد. به منظور برآورد معادله تخمین، با توجه به اطلاعات به دست آمده و معنی‌دار بودن مدل نهایی رگرسیون چند متغیره در این پژوهش، با معادله زیر می‌توان میزان حکمروایی خوب را با بهبود رفاه اجتماعی در مناطق روستایی مورد مطالعه تخمین زد:

$$y = 0.122 (x1) + 0.176(x2) + 0.197 (x3) + 0.300 (x4) + 0.133 (x5) + 0.129 (x6) + 0.197 (x7) + 0.064 (x8) \quad (1)$$

جدول ۹. ضرایب رگرسیون گام به گام جهت تبیین رابطه حکمروایی خوب و شاخص‌های رفاه اجتماعی

گام	نام متغیر	ضریب رگرسیون	ضریب تعیین R2	ضریب تعیین تعدیل شده	مقدار (F)	مقدار (P)
۱	مشارکت	۰/۶۴۸	۰/۴۲۰	۰/۴۱۹	۲۷۷/۶۵۶	۰/۰۰۰
۲	قانون محوری	۰/۵۸۷	۰/۳۴۵	۰/۳۴۳	۲۰۱/۵۵۳	۰/۰۰۰
۳	پاسخ‌گویی	۰/۶۷۶	۰/۴۵۷	۰/۴۵۵	۳۲۱/۸۹۰	۰/۰۰۰
۴	مسئولیت‌پذیری	۰/۷۸۴	۰/۶۱۵	۰/۶۱۴	۶۱۲/۲۳۹	۰/۰۰۰
۵	عدالت محوری	۰/۶۴۰	۰/۴۰۹	۰/۴۰۸	۲۶۵/۵۳۷	۰/۰۰۰
۶	شفافیت	۰/۶۳۷	۰/۴۰۵	۰/۴۰۴	۲۶۱/۱۵۸	۰/۰۰۰
۷	کارایی و اثربخشی	۰/۶۰۷	۰/۳۶۸	۰/۳۶۷	۲۲۳/۳۶۶	۰/۰۰۰
۸	اجماع محوری	۰/۶۰۴	۰/۳۶۴	۰/۳۶۳	۲۱۹/۵۱۰	۰/۰۰۰

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۸.

جدول ۱۰. ضرایب متغیرهای وارد شده در معادله رگرسیون نهایی جهت تبیین ارتباط دو متغیر

متغیرهای پیش‌بین	ضرایب استاندارد نشده		ضرایب استاندارد شده بتا (β)	محاسبه شده	مقدار (p)
	ضریب ورود	خطای معیار			
عدد ثابت (عرض از مبدا)	۰/۳۶۷	۰/۰۴۷	-----	۷/۸۰	۰/۰۰۰
مشارکت (X1)	۰/۰۷۸	۰/۰۱۵	-۰/۱۲۲	۵/۰۳	۰/۰۰۰
قانون محوری (X2)	۰/۱۲۱	۰/۰۱۶	-۰/۱۷۶	۷/۸۲	۰/۰۰۰
پاسخ‌گویی (X3)	۰/۱۲۱	۰/۰۱۵	-۰/۱۹۷	۸/۰۷	۰/۰۰۰
مسئولیت‌پذیری (X4)	۰/۱۹۳	۰/۰۲۱	-۰/۳۰۰	۹/۳۵	۰/۰۰۰
عدالت محوری (X5)	۰/۰۷۸	۰/۰۱۵	-۰/۱۳۳	۵/۳۰	۰/۰۰۰
شفافیت (X6)	۰/۰۹۰	۰/۰۱۹	-۰/۱۲۹	۴/۸۴	۰/۰۰۰
کارایی و اثربخشی (X7)	۰/۱۰۹	۰/۰۱۴	-۰/۱۹۷	۷/۶۵	۰/۰۰۰
اجماع محوری (X8)	۰/۰۳۴	۰/۰۱۴	-۰/۰۶۴	۲/۴۸	۰/۰۰۰

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۸.

در نهایت اطلاعات ثبت‌شده در شکل ۳ بیانگر این موضوع

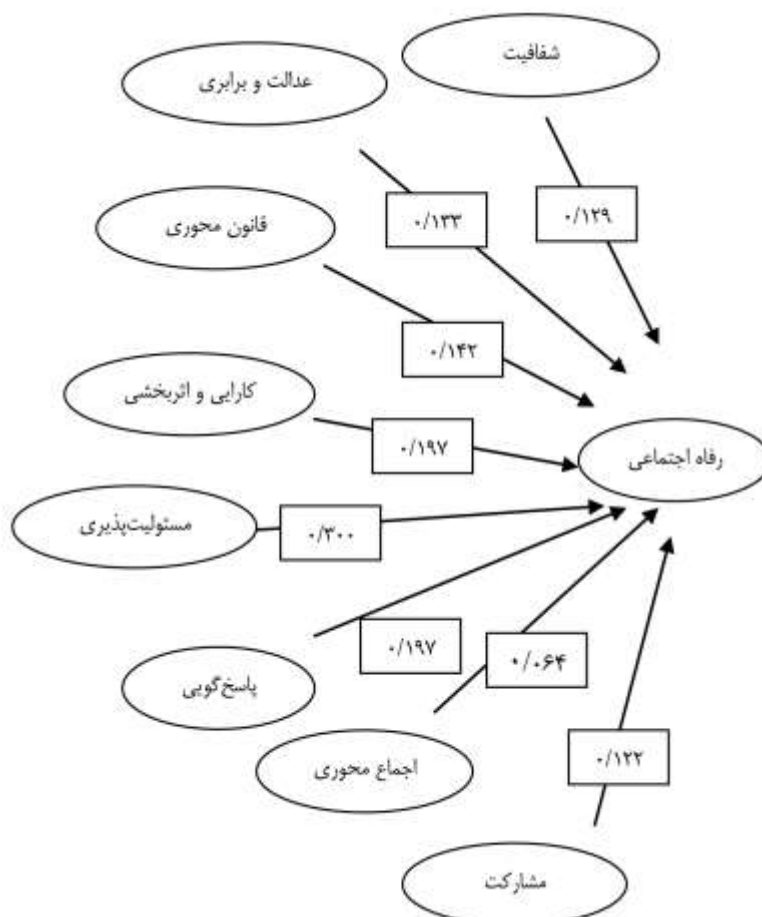
است که بر اساس نتایج حاصل از ضریب بتا، سهم و نقش متغیر «مسئولیت‌پذیری» در تبیین متغیر وابسته «رفاه اجتماعی» بیشتر از سایر متغیرها است و متغیرهای کارایی و اثربخشی، پاسخ‌گویی، شفافیت، عدالت و برابری، قانون محوری، اجماع محوری و مشارکت به ترتیب در رتبه‌های بعدی قرار گرفته‌اند.

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

در این پژوهش اثرات حکمروایی خوب بر بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی در مناطق روستایی مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته است. در این ارتباط، نتایج همبستگی پیرسون نشان از رابطه معنادار با یک درصد خطا (۰/۰۰۰) بین تمام متغیرهای

درصد از میزان واریانس متغیر وابسته را (رفاه اجتماعی) را پیش-بینی می‌کند.

حکروایی خوب (متغیر مستقل) بر بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی روستاییان (متغیر وابسته) دارد. و نیز، نتایج رگرسیون گام‌به‌گام نشان داد که متغیرهای (حکروایی خوب) پیش‌بین ۶۴

شکل ۳. اهمیت نسبی متغیرهای مستقل در تبیین رفاه اجتماعی
منبع: یافته‌های پژوهش ۱۳۹۸.

قرار گرفتند. در نهایت این که، این تحقیق با یافته‌های تحقیقی رحمانی‌فضلی و همکاران (۱۳۹۶)، رکن‌الدین‌افتخاری و همکاران (۱۳۹۰)، حیدری ساربان (۱۳۹۶)، قادرمرزی و همکاران (۱۳۹۷)، وورداد^۱ (۲۰۱۷) و کاردوس^۲ (۲۰۱۳) همخوانی دارد. حال با توجه به نتایج آزمون‌های گرفته‌شده همه فرضیه تحقیق به تأیید رسیده است. بدین صورت که با افزایش

نتایج رگرسیون چندگانه با توجه به ضریب بتا این واقعیت را نشان داد که رابطه همه هشت متغیر مستقل (حکروایی خوب) با متغیر وابسته (رفاه اجتماعی) با سطح یک درصد خطا مثبت معنادار است که بر اساس نتایج حاصل از ضریب بتا، سهم و نقش متغیر «مسئولیت‌پذیری» در تبیین متغیر وابسته «رفاه اجتماعی» بیشتر از سایر متغیرها است و متغیرهای کارایی و اثربخشی، پاسخ‌گویی، شفافیت، عدالت و برابری، قانون محوری، اجماع محوری و مشارکت به ترتیب در رتبه‌های بعدی

۱ - Woreda

۲ - Kardos

بر این، ارسطو کامیابی جوامع و دولت‌ها را در تقویت قشر متوسط جامعه می‌بیند به زعم ایشان، هر دو طبقه فقیر و طبقه غنی برای توسعه و پیشرفت و آبادانی کشور خسارت‌بار هستند. یعنی فقرا به اغنیا حسادت می‌کنند و اغنیا از فقرا نفرت دارند در نتیجه تضاد و تعارض و کشمکش بین دو طبقه در بر می‌گیرد که به پسرقت دولت و جامعه ختم می‌شود پس تقویت عدالت و برابری است که شاخص‌های رفاه اجتماعی را در مناطق روستایی می‌تواند بهبود بخشد پس بایستی سازوکاری تدبیر شود تا در هیاهوی اجرای برنامه‌های توسعه کشور فقرا فراموش نشود و برنامه‌های کوتاه مدتی را جهت بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی فقرا تدارک ببیند. افزون بر این، مطابق نتیجه تحقیق، قانون‌محوری بر بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی تاثیر گذار است در تبیین این ارتباط باید گفت که در جوامعی که قانون محترم شمرده نشده و اجرای آن با مشکلاتی مواجه شود طبیعی است که در صورت داشتن معقول‌ترین برنامه‌های توسعه، کشور عقب ماندگی تاریخی خود را استمرار خواهد بخشید. یعنی اولاً نباید هیچ کس در هر منصب و پست و مقامی خود را مافوق قانون بداند و ثانياً مسئولین بایستی قوانین موجود کشور را اجرا کنند البته قانون برخلاف اخلاق اجباری و الزامی است از این‌رو، اجرای قانون در مناطق روستایی می‌تواند به بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی ختم شود پس بر دولت است، که با اقدامات آموزشی و نهادینه ساختن قانون‌مداری شهروندان، گام اساسی در قانونمند کردن کشور بردارد که این عمل توسعه سکونتگاه‌های انسانی اعم از شهر و روستا را به صورت خودکار جلو می‌برد. و نیز، کارایی و اثربخشی کیفیت زندگی را بالا می‌برد یعنی اگر میزان راندمان، بهره‌دهی، بازدهی، کارایی و اثربخشی شهروندان روستایی بالاتر باشد می‌توانند ارزش افزوده فکری، شخصیتی، معرفتی و مادی تولید کرده و اثرات آن خود را در بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی نشان می‌دهد. یعنی امروزه ذهن‌های محاسبه گر و خلاق و شکوفا هستند که تاثیرگذاری بیش‌تری

حکمروایی خوب، شاخص‌های رفاه اجتماعی نیز افزایش می‌یابد. پس می‌توان اذعان کرد که بهبود شاخص‌های رفاه در گرو تحقق الگوی حکمروایی خوب است؛ زیرا اجماع محوری، (توافق جمعی) باعث توافق بین مسئولین و مردم می‌شود، پاسخ‌گویی زمینه افزایش کار بهتر در قبال کارها را فراهم می‌کنند. شفافیت مدیران روستایی را از نگاه مردم قابل‌اعتماد می‌سازد و باعث افزایش مشارکت اجتماعی دوسویه از جانب مردم و مدیران می‌شود که در کل باعث تقویت حکمروایی خوب و تأثیر آن بر بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی در منطقه مورد مطالعه می‌شود. از این پژوهش این خروجی حاصل می‌شود که با رشد متغیرهای حکمروایی خوب، در منطقه مورد مطالعه شاخص‌های رفاه اجتماعی نیز بهبود پیدا می‌کند. به این مضمون که، شفافیت میزان رفاه اجتماعی شهروندان روستایی را بالا می‌برد چون در سایه شفافیت است که روستاییان به عنوان طرف تقاضا وارد عرصه شده و در برنامه‌های توسعه روستایی مبتنی بر بهبود کیفیت زندگی مشارکت می‌کنند و نیز، شفافیت سبب می‌شود که مردم به تاثیرگذاری خود در توسعه مناطق روستایی ایمان پیدا کنند و یقین داشته باشند که در پیشبرد برنامه‌های توسعه روستایی عاملیت و اثرگذاری دارند و افزون بر این شفافیت به تقویت سرمایه اجتماعی بین مردم و دولت ختم می‌شود که خروجی آن خود را در بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی و توسعه مناطق روستایی نشان خواهد داد از این‌رو، بر دولت است که در مدیریت کشور در سطح ملی، منطقه ای و محلی شفاف عمل کرده و شهروندان شهری و روستایی را از برنامه‌های خود آگاه سازد. و نیز، عدالت و برابری به بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی در مناطق روستایی ختم می‌شود، یعنی اگر منابع مادی و معنوی در مناطق روستایی تقریباً به طور یکسان توزیع نشود بعید است که برنامه‌های توسعه روستایی ره به جایی ببرد چون یک اصل اقتصادی می‌گوید که باید ۵۰ درصد افراد جامعه غنی و دارا باشد تا بتواند دست آن ۵۰ درصد بقیه را گرفته و بالا بکشد و افزون

نخواهد کرد و از آنجایی که برنامه‌های توسعه روستایی برای مردم روستا صورت می‌گیرد در صورت عدم استقبال مردم روستا، شکست برنامه‌های توسعه قطعی بوده و توسعه مناطق روستایی عملی نمی‌شود. پس بر دولت است که در مقابل کوچکترین اقدامات خود در مناطق روستایی پاسخگو بوده و به همراهی مردم با خود در بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی اندیشه کند. در نهایت، مشارکت اجتماعی بر بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی تاثیرگذار است و طبیعی است اگر قرار باشد هر نوعی توسعه‌ای در جوامع شهری و روستایی صورت بگیرد باید، مردم در آن برنامه‌ها بازوی اصلی باشند و چون مردم قابلیت‌ها، توانایی‌ها، ظرفیت‌ها، ضعف‌ها و نقطه قوت خود را بیش‌تر از مسئولان می‌دانند از این‌رو، بایستی سازوکاری تدبیر شود تا زمینه مشارکت شهروندان روستایی در مدیریت توسعه مناطق روستایی فراهم گردد. در نهایت توصیه می‌شود، از مولفه مسئولیت‌پذیری برای بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی در منطقه مورد مطالعه استفاده گردد و نیز، مدیران محلی با مفهوم الگوی حکمروایی خوب بیش از گذشته آشنا شوند.

دارند. پس بر مسئولین است که زمینه بهره‌گیری روستاییان را از فن‌آوری‌ها، دانش و مهارت‌های نوین فراهم سازند تا با ارتقای کارآیی در کیفیت زندگی آنان بهبود چشم‌گیری حاصل شود. هم‌چنین، ارتقای شاخص‌های رفاه اجتماعی در مناطق روستایی به میزان زیادی به مسئولیت‌پذیری شهروندان روستایی بستگی دارد یعنی اگر روستاییان خود را در مقابل طبیعت، خود، هستی و انسان‌های دیگر مسئول احساس کنند زمینه بهبود امور و تقویت سرمایه اجتماعی و حفظ محیط زیست و رضایتمندی و اخلاقیات حاصل شده و مناطق روستایی توسعه پیدا می‌کند. چون توسعه نیازمند انسان‌های توسعه‌یافته و مسئولیت‌پذیر است پس بر دولت است که در نظام آموزشی تغییر اساسی ایجاد کند و تنها به محفوظات و انباشت اطلاعات بی‌حاصل در مدارس تکیه نکند در مقابل، بر معنویت و اخلاقیات متمرکز بشود که کلید توسعه مناطق روستایی است. و افزون بر این، بین پاسخ‌گویی و بهبود شاخص‌های رفاه اجتماعی رابطه وجود دارد. یعنی اگر دولت زمینه نقد و انتقاد را در جامعه فراهم نکرده و در مقابل اقدامات خود پاسخگو نباشد واضح است که مردم از آن برنامه‌ها استقبال

منابع

حیدری ساربان، و. ۱۳۹۳. سنجش و اولویت‌بندی مناطق روستایی بر حسب سطوح رفاه اجتماعی، مطالعه موردی: شهرستان پارس‌آباد، مجله برنامه‌ریزی فضایی (جغرافیا)، ۴ (۳): ۶۱-۷۶.

رحمانی‌فضلی، ع.، منشی‌زاده، ر.، رحمانی، ب.، علیپوریان، ج. ۱۳۹۶. تحلیل جایگاه مدیریت روستایی مبتنی بر رویکرد حکمروایی خوب در توسعه پایدار روستایی، (مطالعه موردی: مقایسه بخش مرکزی کوه‌دشت و بخش لواسانات)، مجله پژوهش و برنامه‌ریزی روستایی، ۶(۱۷): ۱۵۲-۱۳۳.

رحمانی‌فضلی، ع.، صادقی، م.، علیپوریان، ج. ۱۳۹۴. بنیان‌های

حیدری ساربان، و. ابراهیم پور، ح. نعمتی، و. ۱۳۹۴. توسعه روستایی با تأکید بر الزامات مدیریتی، انتشارات دانشگاه محقق اردبیلی، نوبت اول.

حیدری ساربان، و. یاری حصار، ا. صائب، ش. ۱۳۹۶. بررسی اثرات گردشگری بر ارتقای شاخص‌های رفاه اجتماعی (مورد مطالعه: روستای اونار و کوچنق، شهرستان مشکین‌شهر)، فصلنامه رفاه اجتماعی، ۱۶ (۶۳): ۱۲۷-۱۵۷.

حیدری ساربان، و. ۱۳۹۵. تبیین عوامل مؤثر بر رفاه اجتماعی در مناطق روستایی (مطالعه موردی: شهرستان مشکین‌شهر)، مجله پژوهش‌های جغرافیای انسانی، ۷(۴): ۵۶۷-۶۷۲.

- governance and ecology , 1(1): 55-43 .
- Fałkowski, Jan., 2013. Political accountability and governance in rural areas: Some evidence from the Pilot Programmed LEADER+ in Poland, *Journal of Rural Studies*, 32, (2): 70–79.
- Ivankina, Lubov, , & Latygovskaya, Tatjana, 2015. Modern Social Welfare in The Light of The Sustainability Model, *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. (166): 111–115.
- Kardos, Maikel. 2012. The reflection of good governance in sustainable development strategies, *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 7(58): 1166-1173.
- Mdee, A. and Thorley, L. 2016. Good governance, loval government, accountability and service delivery in Tanzania, An ESRC Research Project.
- Stark, Nancy 2010. Effective Rural Policy Research Institute , U.S.A.
- Usón, Tomás J., Klonner, Carolin, Hofle, Bernhard, 2016. Using participatory geographic approaches for urban flood risk in Santiago de Chile: Insights from a governance analysis, *Environmental Science & Policy* (66): 62–72.
- Woreda H. 2017. Decentralized Good Governance in Rural Land Administration: The Case of, *IJEDR* .2(5): 131-142.
- World Bank. 2017. Governance and the law, Washington, DC.
- نظری حکمروایی خوب در فرایند مدیریت روستایی نوین، فصلنامه مدیریت شهری، ۱۴(۳۸):۵۴-۴۳.
- رکن‌الدین افتخاری، ع. فتاحی، ا. حاجی پور، م. ۱۳۹۰. ارزیابی توزیع فضای کیفیت زندگی در مناطق روستایی مطالعه موردی: بخش مرکزی شهرستان دلفان استان لرستان. فصلنامه پژوهش‌های روستایی، ۲(۲):۹۴-۶۹.
- شریف‌زادگان، م.ح. شمس‌کوشکی، ح. ۱۳۹۴. برنامه ریزی فضایی راهبردی برای حکمروایی یکپارچه منطقه‌ای در منطقه کلانشهر تهران، فصلنامه مدیریت شهری، ۳(۴):۲۹۶-۲۷۳
- شریف‌زادگان، م.ح.، قانونی، ح. ۱۳۹۶. تحلیل رابطه حکمروایی خوب کشورها و کیفیت زندگی شهرها، فصلنامه علمی پژوهشی رفاه اجتماعی، ۱۷(۶۶):۲۲۱-۱۸۵.
- قادر مرزی، ح.، احمدی، ح.، احمدی، ع.، جوان، ف. ۱۳۹۷. تحلیلی بر تأثیر حکمروایی خوب در بهبود کیفیت زندگی روستایی مطالعه موردی شهرستان دهگلان، فصلنامه علمی پژوهشی و بین‌المللی انجمن جغرافیای ایران، ۵(۵):۱۹۰-۱۷۵.
- Adisalem M., 2015. The Performance of Good Governance on Land Administration at Local/Woreda Level: The Case of Naeder Adet Woreda, Tigray Region, Ethiopia. *Inter. J. Polit. Sci. Develop.* 3(8): 1-11.
- Adinhevand, H.2017. Analysis of Sustainable Development and Social Welfare, Switzerland", *Ecological Economics*, 5 (32), 481-483
- Barker , D 2000. Local Govenance : a m0del of sustainable rural resouece manggement for the third world Int . J.ageiculture resources ,

The Effects of Good Governance on Improving Social Welfare indices in Rural Areas: Case Study: The City of Frieden

Vakil HeidariSareban^{1*} and Momeni Ahmad²

Submitted: 12 August 2020

Accepted: 13 April 2021

Abstract

In this study, we try to study and analyze the effects of good governance on improving the social welfare indicators of rural areas of the city of Frieden, Isfahan - Iran. This research is applied in terms of purpose and is descriptive-analytical and correlational. The statistical population of the study consists of all heads of households residing in the villages of Frieden city. There are 23311 people and 8430 heads of household according to the last census in 2016. The sample of 385 people was selected based on Cochran's formula. . The instrument was measured by the Mohagheh Questionnaire, the validity of which was formally verified by professors at the Mohagheh University. The reliability of the questionnaire was 0.830% for good governance variables and it was 0.837 for social welfare indicators using Cronbach's alpha coefficient. Sampling was based on the principle of proportional division and the questionnaire was distributed randomly among the residents. In analyzing the results, first the good governance situation and social welfare of the regions were measured and then with the help of Pearson correlation test and multiple regression test, the relationship of independent variable to dependent ones was measured. Pearson correlation results showed that there was a moderate to strong relationship between all variables of good governance and social welfare. In multiple regressions, variables (good governance) predict 61% of the variance (social welfare). Meanwhile, the responsibility variable with beta coefficient of 0.30% is more effective than other variables in improving social welfare indicators. It can be said that according to the pattern of good governance the sense of responsibility of local managers increases the level of social welfare of the villages of the city of Frieden. Practical recommendations are suggested based on the results of this research study.

Keywords: Life Quality, Social Development, Rural Development, Rural Management, Frieden County.

1 - Professor of Geography and Rural Planning, University of Mohagheh Ardabili, Ardabil, Iran.

2 - MSc Geography and Rural Planning, Department of Geography and Urban and Rural Planning, Faculty of Humanities, University of Mohagheh Ardabili, Ardabil, Iran

(*- Corresponding author Email: vheidari56@gmail.com)

DOI: 10.22048/RDSJ.2021.243593.1866